

СТРАТЕГІЯ **діяльності Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики»** **на період дії воєнного стану**

Стратегія діяльності Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики» в період дії воєнного стану (далі – Стратегія) ґрунтується на концептуальних нормативно-правових актах, що регулюють діяльність наукових установ, серед яких закони України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про освіту», відповідні законодавчі акти, прийняті у воєнний період, та інші законодавчі й підзаконні правові документи.

У зв'язку з військовою збройною агресією російської федерації (далі – рф) проти України та запровадженням воєнного стану на території України на період ведення військових дій згідно із Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»» від 24.02.2022 № 2102-ІХ, Державна наукова установа «Інститут освітньої аналітики» (далі – Інститут) керується у своїй діяльності зазначеним законодавчим актом.

Функціонування системи освіти України в сучасних реаліях ставить перед Інститутом нові завдання у процесі виконання його статутних функцій і повноважень.

В умовах воєнного стану, активних бойових дій, наявності тимчасово окупованих територій перед освітніми менеджерами постають складні питання пошуку нових підходів щодо забезпечення якості й доступності освіти в Україні та поза її межами (для переміщених осіб). Це зумовлює потребу в розробленні нових підходів до збору репрезентативних освітніх статистичних індикаторів, що достовірно відображають процеси в освітній галузі під час дії воєнного стану. Кінцевою метою є створення системи постійного моніторингу освітніх процесів на всій території України, зокрема на тимчасово окупованих територіях, територіях, на яких ведуться активні бойові дії, та за межами країни. Не менш складним завданням (у зв'язку з військовими ризиками та загрозою життю освітян) є забезпечення достовірності статистичних і адміністративних освітніх даних.

Створення каналів збору, обробки достовірних даних про стан розвитку системи освіти України дасть змогу Інституту формувати якісну управлінську інформацію та, на її основі, освітню аналітику для управлінців МОН, сприяти підтримці прийняття рішень на всіх рівнях управління сферою освіти у складних умовах збройної агресії рф проти України.

Стратегія визначає пріоритетні напрями діяльності й розвитку Інституту, головні завдання та шляхи їх реалізації на період дії воєнного стану.

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТУ НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Метою діяльності Інституту є формування системи достовірної освітньої статистики й управлінської адміністративної інформації, розроблення на цій основі освітньої аналітики для забезпечення прийняття ефективних управлінських рішень у сфері освіти Міністерством освіти і науки України та іншими центральними органами влади України на період дії воєнного стану.

Основними пріоритетними напрямками діяльності на період дії воєнного стану є:

- розроблення та реалізація заходів у рамках використання інформаційно-аналітичних систем ПАК «АІКОМ», АС «ІРЦ», націлених на створення достовірної системи освітньої статистики, адміністративної інформації, звітності у сфері дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти, удосконалення необхідного нормативно-правового забезпечення, зокрема в частині гармонізації з нормами ЄС із урахуванням викликів, спричинених війною;

- здійснення аналітичного забезпечення МОН щодо оцінки військових ризиків, науково-організаційне та науково-методичне обґрунтування управлінських рішень МОН у межах визначених повноважень для нівелювання ризиків, зумовлених військовими діями;

- створення, упровадження та технічна підтримка новітніх інформаційних інструментів і технологій, забезпечення стійкості роботи національних інформаційних систем, створення баз даних та забезпечення захисту і збереження інформації в умовах турбулентностей воєнного стану;

- обґрунтування пропозицій у межах визначених повноважень, спрямованих на підтримку безперервності організації освітнього процесу в умовах активних бойових дій, зокрема через широке застосування цифрових технологій.

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Стратегічними цілями роботи Інституту на період дії воєнного стану є:

- перегляд сукупності показників, виявлення нових шляхів отримання освітньої інформації та, зрештою, створення цілісної системи статистики й адміністративної інформації воєнного періоду щодо дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти; забезпечення функціонування цієї системи з метою достовірного інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності МОН, надання необхідних статистичних даних центральним органам виконавчої влади. Зокрема, актуальним є збір інформації про стан руйнувань і пошкоджень закладів освіти, про їх забезпеченість персоналом, про доступ учнів до освітніх послуг тощо;

- удосконалення та покращення адміністрування освітніх інформаційно-аналітичних систем в умовах воєнного стану (забезпечення функціональності, зокрема за рахунок використання хмарних технологій) із урахуванням потреб центральних і регіональних органів влади, які приймають управлінські рішення у сфері освіти, закладів освіти та всіх зацікавлених осіб, що потребують

актуальної освітньої інформації про стан кожного сегмента системи освіти; інформаційне забезпечення освітніх управлінців, учасників освітнього процесу на територіях, які зазнали руйнувань, територіях тимчасової окупації;

– пошук нових шляхів отримання освітньої інформації і створення періодичного моніторингу стану освіти в умовах війни засобами ІКТ та інструментами інформаційних систем, адміністратором яких є Інститут;

– розвиток наукового інструментарію освітньої аналітики в частині забезпечення аналізу стану функціонування системи освіти України в умовах війни, що дасть змогу обґрунтувати практичні рекомендації для ухвалення обґрунтованих управлінських рішень у сфері освіти;

– пошук міжнародних партнерів для виконання важливих інформаційних завдань та успішного здійснення наявних міжнародних проєктів у сфері освіти в умовах воєнного стану; пошук і розширення спектра міжнародних проєктів, спрямованих на підвищення інституційної й фінансової спроможності Інституту з огляду на необхідність економії бюджетних коштів;

– реалізація заходів, націлених на подальше зміцнення й розвиток фахового потенціалу трудового колективу Інституту, формування безпечного середовища для праці, забезпечення необхідних соціально-побутових умов співробітників.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДОСЯГНЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ

I. Здійснення наукової діяльності, що передбачає:

– формування партнерських взаємовідносин із підрозділами МОН стосовно обговорення та розв'язання актуальних питань, які потребують наукового опрацювання в умовах війни. Науково-дослідна діяльність у 2022 р. провадитиметься з урахуванням викликів, що зумовлені збройною агресією РФ проти України, яка є актуальною для МОН. Наукова тематика і зміст НДР постійно обговорюватимуться та формуватимуться на основі практичної взаємодії з підрозділами Міністерства. Результати наукових досліджень, висновки й рекомендації будуть використовуватися директоратами, а також упроваджуватися в практичну роботу МОН у процесі реалізації державної політики у сфері освіти впродовж усього воєнного періоду;

– розроблення опитувальників, інших інструментів збору інформації, погоджених із МОН, проведення періодичного моніторингу функціонування української освіти в період дії воєнного стану, руйнувань освітньої інфраструктури, спричинених військовою агресією РФ;

– створення майданчика на базі Інституту для дискусії між фаховими дослідниками щодо наслідків війни для освіти України та шляхів вирішення нагальних питань через публікацію статей на шпальтах наукового журналу «Освітня аналітика України», сайті Інституту, участь у внутрішніх і міжнародних конференціях, друк наукових статей в авторитетних міжнародних виданнях, що присвячені проблемам освітньої сфери України, зумовленим війною й фактичним геноцидом української нації;

– у межах визначених повноважень участь у розробленні проєктів нормативно-правових актів у сфері освіти у взаємодії з МОН та Комітетом Верховної Ради України з питань науки і освіти.

II. Підвищення фахового рівня наукових кадрів шляхом:

– створення творчої атмосфери в Інституті для особистісного розвитку персоналу (семінари, обмін досвідом, круглі столи тощо), науковий обмін фахівцями з провідними профільними науковими установами, включаючи їх представників із країн-членів ЄС;

– розроблення й реалізація заходів із підвищення англomовної та ІКТ-компетентності науковців, покликаних сприяти оперативнішому й результативнішому використанню в поточній роботі нормативної бази, стандартів і методологічних підходів ЄС та/або його країн-членів;

– запрошення відомих учених із лекціями, майстер-класами (у режимі онлайн) щодо освоєння нового інструментарію наукових досліджень в освітній сфері, зокрема розроблення ефективних інформаційно-телекомунікаційних технологій збору, передання, обробки, зберігання та поширення освітньої інформації в екстремальних (воєнних, повоєнних тощо) умовах.

III. Удосконалення матеріально-технічного забезпечення науково-дослідної роботи шляхом:

– посилення контролю за раціональним використанням бюджетних коштів, забезпечення режиму економії фінансових, матеріально-технічних і енергетичних ресурсів на весь період функціонування установи в умовах воєнного стану;

– розширення джерел фінансування Інституту, зокрема за рахунок активізації участі персоналу в міжнародних та вітчизняних проєктах;

– розвиток матеріально-технічної бази й забезпечення співробітникам необхідних санітарно-гігієнічних та безпечних умов праці під час воєнного стану.

IV. Розвиток міжнародної наукової співпраці:

– результативна участь персоналу Інституту в міжнародних проєктах, передусім із ЄС та/або його країнами-членами, залучення до Інституту коштів за рахунок грантів як додаткового джерела доходів ефективно працюючих науковців;

– різнобічна підтримка пошуку та розроблення науковцями Інституту міжнародних проєктів, насамперед із ЄС та/або його країнами-членами;

– збільшення кількості публікацій у зарубіжних виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science та ін.), що присвячені проблемам подолання наслідків збройної агресії рф проти України.

V. Розвиток цифрових технологій та інформаційних систем Інституту:

– забезпечення поглиблення цифровізації статистики й аналітики освіти та ІКТ в умовах збройної агресії рф проти України за рахунок спрощення

алгоритмів подання, обробки, підвищення надійності збереження, оптимізації змісту, загальної дебіюрократизації процесу звітування закладів і управлінської освіти;

- забезпечення регулярного проведення опитувань та збору даних в інших форматах, у тому числі з використанням цифрових інструментів, для оперативного вивчення ситуації й потреб учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану та в повоєнний період;

- забезпечення постійної співпраці з директором цифрової трансформації МОН і Міністерством цифрової трансформації України для супроводу розвитку національних освітніх інформаційних систем МОН, адміністратором яких є Інститут (АС «ІРЦ», ПАК «АІКОМ»);

- протидія кіберзагрозам та посилення захисту інформації, що зберігається в базах даних установи в умовах війни;

- організація безперебійного функціонування АС «ІРЦ» і ПАК «АІКОМ» в умовах збройної агресії РФ проти України (у тому числі із застосуванням архітектури репліки систем у хмарному середовищі, стійкому до інфраструктурних екзогенних ризиків);

- налагодження постійної співпраці з Microsoft і Google щодо розгортання масивів безкоштовних ліцензій для учасників освітнього процесу та за іншими напрямками;

- забезпечення налаштування взаємодії ПАК «АІКОМ» та ЄДЕБО із використанням двостороннього протоколу API.

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЇ

Ресурсами забезпечення Стратегії діяльності Інституту в умовах воєнного стану є: кошти державного бюджету (бюджетні програми 2201170 «Здійснення методичного, аналітичного та матеріально-технічного забезпечення діяльності навчальних закладів» та 2201040 «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ»); грантова допомога міжнародних організацій; надання в оренду вільних приміщень майнового комплексу; інші фінансові й матеріальні ресурси, отримання яких передбачено нормами чинного законодавства України.

КОНТРОЛЬ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Інструментами контролю реалізації Стратегії є щотижневі й щомісячні плани та звіти роботи структурних підрозділів Інституту, постійний моніторинг виконання Оперативного плану МОН на 2022 рік, плану роботи МОН на поточний, коротко- та середньостроковий періоди в умовах військової агресії РФ, а також інших директивних документів Міністерства.

РЕЗУЛЬТАТ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Результатами реалізації Стратегії будуть розвиток і забезпечення функціонування системи гнучкої та достовірної статистики, адміністративної й

аналітичної інформації для сфери дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнного стану з метою інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності МОН і надання достовірних узагальнених статистичних даних центральним органам виконавчої влади.

Інститут у межах своєї компетенції на основі зібраної інформації забезпечуватиме систематичне оцінювання викликів і ризиків, з якими зіштовхнулася система освіти України через військові дії (зокрема, масштабні руйнування та пошкодження закладів освіти, геноцид педагогічних кадрів на тимчасово окупованих територіях) тощо. Будуть проводитись освітні аналітичні дослідження, формуватись пропозиції щодо обґрунтування заходів із нівелювання зазначених ризиків та підтримки управлінських рішень МОН в умовах збройної агресії РФ проти України.